

**Uchwała Nr XX/125/16
Rady Miejskiej w Zwoleniu
z dnia 28 kwietnia 2016r.**

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie na lata 2016-2020**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2016r. poz.446) oraz art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r. poz.163, z późn.zm.) w zw. z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz.1390) Rada Miejska w Zwoleniu uchwała, co następuje:

§ 1

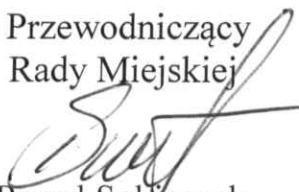
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Zwolen na lata 2016-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zwolenia.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Paweł Sobieszek

Załącznik do Uchwały
Nr XX/125/16
Rady Miejskiej w Zwoleniu
z dnia 28 kwietnia 2016r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2016-2020**

GMINA ZWOLEŃ

I. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Zwoleń na lata 2016-2020 został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Zwoleń na lata 2011-2016.

Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Podstawę Programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają skuteczność takiego podejścia zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych.

II. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane przeciwko osobie bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” (Nowakowska, 2008, s.21).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy (Dz.U.z 2015r. poz. 1390) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia lub krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje między rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi ona do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw (Sasal, 2005, s.16-19).

Wokół przemocy narosło wiele mitów a jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące tylko w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu (Tomaszewska, 2007, s.36-37).

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem rtraumatycznym, okaleczającym psychikę. Przybiera ona różne formy: od przemocy fizycznej przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu.
3. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Cykle przemocy:

1. Faza narastającego napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. Faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. faza miodowego miesiąca - to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło, próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie lepiej.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzenia ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Zdiagnozowanie przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE ZWOLEŃ

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Zwolenie została przeprowadzona w oparciu o sprawozdanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Zwoleniu.

Trudno ocenić skalę przemocy w rodzinie, najlepiej obrazują ją statystyki opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela 1 Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2012 – 2015

Instytucja zakładająca NK	2012	2013	2014	2015
Policja	56	59	57	43
MOPS	0	1	0	1
Oświata	0	1	0	0
Służba zdrowia	0	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0
Razem	56	61	57	44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zwoleniu

Podjęcie interwencji wobec rodzin dotkniętych przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, które określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Z analizy dokumentów wynika, że procedurę „Niebieska Karta” rozpoczynają przede wszystkim przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji, co wiąże się głównie z działaniami policjantów w ramach interwencji domowych. Drugą co do wielkości grupą wszczynającą procedurę są pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Zwoleniu, którzy poprzez bezpośredni kontakt z rodziną w jej środowisku mają możliwość diagnozowania występujących w niej problemów oraz szkoła mająca bezpośredni kontakt z dzieckiem.

IV. ADRESACI PROJEKTU

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

V. CELE PROGRAMU I ZADANIA

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwikłanych w przemoc

Cele szczegółowe:

1. Koordynacja działań pomocowych lokalnych instytucji

Zadanie: Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny działań zmierzających do efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Zwolen

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinach,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
- uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy
- gromadzenie i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec rodzin uwikłanych w przemoc domową oraz opracowanie efektywnej strategii postępowania,
- uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba rodzin objęta działaniami pomocowymi

2. Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej

Zadanie 1: Zapewnienie ofiarom przemocy bezpiecznego schronienia

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- współpraca z instytucjami zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy domowej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba ofiar przemocy umieszczonych w instytucjach zapewniających bezpieczne schronienie

Zadanie 2: Wsparcie dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- zapewnienie ofiarom przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, prawnego, socjalnego, terapeutycznego,
- motywowanie sprawców przemocy nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego oraz do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba porad specjalistycznych udzielonych ofiarom przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba sprawców przemocy którzy podjęli leczenie odwykowe.

3. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego

Zadanie 1: Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- umieszczanie oraz systematyczne aktualizowanie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej w gablotach informacyjnych lokalnych instytucji m.in. w Urzędzie Miejskim, Ośrodku Pomocy Społecznej, Komisariacie Policji, szkołach oraz placówkach opieki zdrowotnej,
- publikowanie na stronach internetowych m.in. Urzędu Miejskiego, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz szkół, informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc domową,

- rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba gablot informacyjnych na których umieszczono informacje dotyczące zjawiska przemocy domowej,
- ilość rozpowszechnionych broszurek i ulotek,
- liczba informacji dotyczących przemocy domowej umieszczonych na stronach internetowych lokalnych instytucji.

Zadanie 2: Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych dot. przemocy domowej w szkołach i w świetlicach,
- realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy,
- promowanie zachowań bez agresji podczas imprez okolicznościowych odbywających się na terenie Gminy Zwoleń.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba przeprowadzonych zajęć edukacyjno-wychowawczych,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba imprez okolicznościowych na terenie Gminy Zwoleń, podczas których promowano zachowania bez agresji.

4. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie

Zadanie: Doskonalenie kompetencji osób i grup zawodowych zobligowanych do pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach i konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba przeszkolonych osób.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Zwolen
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zwoleniu
4. Szkoły i przedszkola z terenu gminy Zwolen
5. Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu
6. Sąd Rejonowy
7. Służba zdrowia
8. Świetlice

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
2. Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy,
3. Zwiększenie skuteczności działań,
4. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy
5. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy domowej.

VIII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie Gminy Zwolen w latach 2016-2020. Działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzone w formie ciągłej.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki własne Gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Mogą to być również środki finansowe z zewnątrz, np. w ramach projektów.

X. MONITORING

Program będzie ewaluowany przez systematyczną sprawozdawczość. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie Programu w przyszłości.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Paweł Sobieszek